

Articol Lege CPR	Observațiile ATF-PF
Art.27. – Într-o specialitate profesională, în funcție de studiile absolvite, de formarea profesională continuă parcursă prin cursuri, stagii de specializare sau alte forme de perfecționare, precum și de experiența profesională dovedită a solicitantului, un psiholog poate obține următoarele trepte profesionale: a) practicant; b) specialist; c) principal.	Considerăm renunțarea la treapta de practicant autonom ca nefiind adecvată pentru asumarea și atingerea unor standarde ridicate în profesie. Un profesionist poate deveni specialist, și deci, supervisor, după doar 2 ani de practică, ceea ce contravine standardelor internaționale referitoare la profesia de psihoterapeut. De exemplu, în cazul psihoterapiei sistemice, calitatea de supervisor nu poate fi dobândită înaintea celei de formator. Calitatea de formator se poate obține după minimum 5 ani de practică psihoterapeutică autonomă (EAP-TAC, 2018), echivalentul a 1600 de ore de psihoterapie desfășurate în 5 ani (UKCP-SP, 2012, p. 13), prin parcurgerea unui proces de formare ca formator. Pentru ca un practician să devină supervisor, este necesar să devină și formator și trebuie să se formeze minimum timp de 4 ani în mod continuu și să susțină 300 de ore din următoarele activități profesionale: susținere de cursuri de formare teoretico-metodologică, observarea supervizării asigurate de un supervisor, susținerea de supervizare într-o varietate de setting-uri profesionale, inclusiv supervizare în grup, supervizarea propriei practici terapeutice, dezvoltare personală și profesională, activitate clinică cel puțin 2 din cei 4 ani de formare (EFTA-MTS, 2011, Art. 5.4.-5.5., p. 4-5). Supervizorii sunt practicieni care parcurg un proces de formare ca supervisor în cadrul asociațiilor (TIECP-EAP, 1996).
Art.30. – Psihologul practicant care, în termen de 3 ani de la finalizarea perioadei de exercitare a profesiei în regim de supervizare nu promovează examenul de specialist, va relua un ciclu de 100 ore de supervizare, respectiv de 150 de ore de supervizare pentru specialitatea psihoterapie, pentru a putea susține examenul de specialist.	În textul legii doar criteriul cantitativ al celor 3 ani și promovării unui examen scris de evaluare a cunoștințelor sunt stipulate pentru finalizarea perioadei de supervizare, ceea ce considerăm insuficient în cazul profesiei de psihoterapeut. În situația psihoterapeuților, procesul de supervizare poate fi încheiat doar dacă sunt satisfăcute integral criteriile necesare – conforme dosarului de acreditare depus și aprobat de CPR și conforme cu standardele și normele de calitate ale profesiei stipulate în standardele de calitate de referință din EU (de exemplu lucrul cu un număr minim de cazuri, respectând configurația de cazuri, documentație de caz, dobândirea efectivă a competențelor necesare). Pe de altă parte, procesul de supervizare poate fi prelungit și la indicația supervisorului, în situații

	argumentate, în condiții care slujesc protecția clienților/pacienților și interesul profesional al psihoterapeutului practicant în regim de supervizare. Raportul de supervizare care la finalul supervizării se eliberează de către supervisor este axat asupra competențelor de a practica psihoterapia la nivel autonom, competențe stabilite prin standarde, norme la nivel național, dar și internațional (EFTA, APA, EAP, AAMFT etc.), nu doar asupra criteriilor cantitative satisfăcute de practicantul în supervizare. Supervisorii au rolul de a fi străjerii ("gatekeeper") profesiei, având rolul de a evalua potrivirea specialistului de a intra și respectiv de a rămâne în profesie (APA-GCS, 2014, Domain G /2, 3, n.p.). Dorim să vă semnalăm și faptul că potrivit standardelor de formare de referință un psihoterapeut până când nu dobândește calitatea de practicant autonom nu este etic să lucreze fără supervizare continuă (adică cu o ritmicitate constantă și nu la mari intervale de timp - eșalonarea depinzând și de model/școală). Prin urmare, în domeniul psihoterapiei vă rugăm să aveți în vedere: - că finalizarea supervizării și dobândirea treptei de specializare specialist și principal sunt dependente și de dobândirea competențelor necesare nu doar de satisfacerea unor criterii pur cantitative și aditive; - coroborarea nomenclatorului general al treptelor de specializare (specialist și principal) al psihologului cu cel al psihoterapeutului. O soluție posibilă ar fi explicitarea faptului că dobândirea încadrării în treptele superioare în domeniul psihoterapiei este condiționată de satisfacerea cerințelor suplimentare specifice domeniului așa cum sunt acestea exprimate în Regulamentele de formare ale asociațiilor furnizoare de formare în concordanță cu standardele de formare ale forurilor de referință din domeniu. - introducerea la toate schimbările de treaptă a certificării de către furnizorul de formare a competențelor suplimentare pe care le-a dobândit în materie de formare și supervizare respectiv specialist, respectiv a îndeplinirii altor criterii și standarde specifice profesiei la care furnizorul de formare aderă și pe care le evaluează
Art.31. – (1) Condițiile referitoare la experiența profesională, derularea supervizării profesionale,	Asociațiile profesionale au fost omise din rândul forurilor de decizie a modului în care se realizează

educația și formarea profesională continuă, precum și metodologia de organizare a evaluărilor scrise de cunoștințe și a altor proceduri derulate în vederea atestării profesionale a psihologilor, se aprobă de către Consiliul Național pe trepte de specializare, specialități și competențe generale. (2) Evaluarea scrisă a cunoștințelor, în vederea atestării profesionale a psihologilor, se organizează de către Colegiul Psihologilor din România, conform unei metodologii aprobate de către Consiliul Național.	evaluarea și (re)certificarea profesioniștilor, ceea ce în opinia noastră este nepotrivit în special în cazul psihoterapiei. Asociațiile profesionale au dreptul și obligația de a evalua atât cunoștințele teoretice, cât și cele din sfera practică, abilitățile și atitudinile (de-a lungul proceselor de dezvoltare personală/ autocunoaștere, supervizarea practicii clinice, Conform TIECP-EAP, 1996.) Propunem introducerea asociațiilor în Consiliul Național care decide organizarea evaluării profesioniștilor, respectiv găsirea unei forme în care Asociațiile profesionale să participe la decizia referitoare la evaluarea în vederea atestării profesioniștilor, în vederea respectării specificului domeniilor și a Standardelor profesiei, nu doar la nivel național, ci și internațional.
Art.63. – (1) Consiliul Național este constituit din următorii membri: a) președinții filialelor teritoriale; b) reprezentanți ai psihologilor din filialele teritoriale, conform unui cote de reprezentare de 1 reprezentant pentru fiecare 400 de membri înregistrați și activi în filiala respectivă; c) câte un reprezentant, cu drept de vot, din partea fiecărei universități care organizează programe de studii în psihologie pentru toate cele trei cicluri de studii prevăzute de sistemul de învățământ Bologna; d) câte un reprezentant, cu drept de vot, din partea Ministerului Sănătății, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Transporturilor, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Justiției.	În domeniul psihoterapiei, nu doar Universitățile organizează formare profesională, ci și Asociațiile profesionale acreditate de CPR, care fie sunt organizatoare a întregului ciclu de formare, fie în colaborare cu Universități se ocupă de procesul de supervizare. Acestea nu apar în forurile de decizie ale CPR așa cum sunt acestea actualmente constituite, conform propunerii legislative. Înțelegem argumentul că reprezentații universităților și ai ministerelor este nevoie să aibă rol decizional, nu doar consultativ, însă considerăm că, tot în spiritul democrației, asociațiile profesionale au același drept, cu atât mai mult cu cât au atât dreptul cât și obligația de a asigura formarea profesională integrală, nu numai a viitorilor psihoterapeuți în modalitatea în cauză, ci și a formatorilor-supervizori ai săi (Conform EAP-TAC, 2018, p. 2; EFTA-MTS, 2011, p. 3.). Asociațiile formatoare au obligația de a se alina standardelor internaționale ale profesiei, în condițiile în care își propun certificarea dincolo de granițele țării, și prin urmare au nevoie de a susține aceste standarde în reglementările profesiei la nivel național.
Art.105. – (1) Atestatele de psiholog practicant autonom dobândite anterior intrării în vigoare a prezentei legi se vor preschimba, la cerere, în atestate de psiholog specialist, dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:	Semnalăm și în cadrul prezentului document faptul că nu vedem cum anume eliberarea unui singur atestat atât pentru psihoterapeutul practicant sub supervizare cât și pentru cel practicant autonom, slujește interesele profesiei. -ne-departajarea psihoterapeuților practicanți sub supervizare de cei autonomi la nivel de

a) titularii îndeplinesc condițiile generale definite prin prezenta lege pentru atestarea dreptului de liberă practică în treapta de psiholog specialist; b) titularii au exercitat profesia ca psiholog practicant autonom cel puțin 5 ani.	atestat CPR, minimizează importanța accederii la statusul de psihoterapeut autonom (care în mod normal evoluează cu competențe suplimentare). -echivalarea treptei de autonom cu cea de specialist, cea din urmă evoluând cu responsabilități, competențe și drepturi sporite, considerăm că nu este potrivită. Un terapeut proaspăt devenit autonom are nevoie de câțiva ani de practică, circa 5 și formări continue (inclusiv supervizare) pentru a ajunge la nivelul de competență al unui terapeut specialist. Totodată este profund inadecvat ca în domeniul psihoterapiei automat să devină cineva formator și/ sau supervizor (fără parcurgerea unei formări în acest sens, așa cum am menționat și mai sus), doar acumulând experiență și ore de formare continuă. Păstrarea acestei concepții ar face ca între treptele de specializare a psihologilor și cea a psihoterapeuților să existe o incompatibilitate în cazul acelor asociații profesionale furnizoare de formare care sunt membre în entități de profil europene și internaționale. Totodată considerăm că este foarte important de avut de în vedere traiectoria considerabil mai lungă și complexă prin care psihoterapeuții - cel puțin în cadrul unor modalități devin formatori și supervizori comparativ cu traiectoria colegilor din alte domenii, fapt care nu reiese din această propunere legislativă.
---	---

Bibliografie selectivă

- Slavkovic, I. (2018). Training Accreditation Committee (TAC) of Training Institutes for ECP Award Procedures document, European Association of Psychotherapy, Wien, (EAP-TAC, 2018), pp. 6
- United Kingdom Council for Psychotherapy – (UKCP) Supervision Policy (2012), (UKCP-SP, 2012), pp.36
- European Family Therapy Association (EFTA) Minimum Training Standards A. Guidelines for training family and systemic therapists and supervisors at the European level (2011) - (EFTA-MTS, 2011), pp. 6
- American Psychological Association (2014). Guidelines for Clinical Supervision in Health Service Psychology, (APA-GCS, 2015), pp.46
- European Association of Psychotherapy (EAP) (2013). The Core Competencies of a European Psychotherapist (CCEP), accepted at the EAP AGM, Moscow, July, 2013, v.3.3., 2013, (EAP-CCEP, 2013), pp. 32
- The Association for Family Therapy and Systemic Practice (2017). The Red Book Training Standards and Requirements for Systemic Supervisors and Supervision Training Courses, 3rd Edition – (AFT-SV, 2017), pp.15
- The Association for Family Therapy and Systemic Practice (2011). The Blue Book Training Standards and Requirement for Family and Systemic Practice and Family and Systemic Psychotherapy, 3rd Edition (revised 2007 and corrections to Section 5,D,3 in 2011), (AFT-S Practice, 2011), pp.13